طلوع روزنامه

طلوع روزنامه فرهنگی / سیاسی / اجتماعی / ورزشی

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: محمدمهدی جعفری‌زاده

شماره استاندارد بین المللی روزنامه طلوع (شاپا) : ۸۰۰۲-۵۸۷۳ ISSN: 5873 - 8002 عضو شرکت تعاونی مطبوعات کشور

شیراز: خیابان انقلاب (نادر) / نبش پارک انقلاب / مجتمع رز / طبقه اول تلفن: ۳۲۳۴۴۷۷۲-۰۷۱ فاکس: ۳۲۳۴۴۷۷۱

کازرون: خ قدمگاه / پایین تر از تقاطع امیرکبیر ۴۲۲۲۹۲۴۶-۰۷۱ پست الکترونیک: toloudaily@gmail.com

حساب جاری سپهر ۰۱۰۱۴۵۵۸۳۷۰۰۱ بانک صادرات به نام روزنامه طلوع آدرس سایت: www.tolounews.com

مرامنامه اخلاقی: tolounews.com/Regulations.aspx چاپخانه: خلیج فارس

پنجشنبه ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۹ ○ شماره ۲۷۸۷ ○ قیمت در کازرون ۳۰۰۰ تومان

امروز شما

فروردین

بجای این‌که مدام به فکر تغییر مسیرتان برای رسیدن به موفقیت باشید شدیداً به شما توصیه می‌کنیم یک راه را تا آخر رفته و موفقیت را به چشم خود ببینید. به خودتان اعتماد داشته باشید و با تغییر مسیر حواس خودتان را پرت نکنید. احساس این‌که قرار است شخصی به دیدنتان بیاید تمام‌روز با شما خواهد بود.

اردیبهشت

اگر مجبور به انتخاب در مورد مسئله مهمی هستید که آینده‌تان را تحت تأثیر قرار خواهد داد. نگذارید اتفاقاتی که این چند وقت اخیر افتاده‌اند انتخاب‌هایتان را محدود کنند. از دلیل اصلی رفتارهای برخی از نزدیکانتان سر درنمی‌آورید و احساس می‌کنید چیزهایی وجود دارد که نمی‌خواهند به شما بگویند.

خرداد

امروز کارهایی که می‌کنید تا مدت‌ها زندگی‌تان را تحت تأثیر قرار خواهند داد. حتی کوچک‌ترین انتخاب‌هایتان اثراتی پایدار و خیلی بزرگ‌تر ازآنچه انتظارش را دارید خواهد داشت. پس بهتر است قبل از برداشتن هر قدمی خوب به آن فکر کرده و عواقبش را در نظر بگیرید.

تیر

از ایده‌های بزرگی که در سردارید نترسید، در تفکرتان شجاع باشید، این ایده‌ها خیلی کاربردی‌تر از آن چیزی هستند که خودتان فکر می‌کنید. پاهایتان را روی زمین بگذارید، ولی به ذهنتان اجازه بدهید در آسمان‌ها پرواز کند. امروز یکی از دوستان یا آشنایانتان از راه دور با شما تماس گرفته و به شما می‌گوید که قرار است به دیدنتان بیاید.

مرداد

امروز باید کمی با دقت و احتیاط خرج کنید، هنوز تا آخر ماه خیلی مانده است. از تلاش برای به دست آوردن آنچه می‌خواهید دست نکشید، به رؤیاهایتان از هر آنچه فکرش را بکنید خیلی نزدیک‌تر شده‌اید.

شهریور

اگر به فکر ثبت‌نام در کلاس‌ها و دوره‌هایی هستید که به رشد حرفه‌ای‌تان کمک خواهند کرد امروز روز خوبی برای برنامه‌ریزی و جستجوی اطلاعات در مورد آن‌ها خواهد بود.

مهر

برای انجام کارهایتان پیش رفتن به‌صورت گروهی خیلی بهتر از فعالیت انفرادی مؤثر خواهد بود، به‌شرط آن‌که همراهانتان را بااحتیاط انتخاب کنید. امروز به‌راحتی کارهایی که باید انجام دهید را فراموش می‌کنید، پس بهتر است صبح زود قبل از هر کاری لیستی از کارهایی که باید انجام دهید تهیه کنید و طبق برنامه پیش بروید.

آبان

کنار گذاشتن خاطرات بد گذشته به شما کمک خواهد کرد که نگرش محدود خود را گسترش دهید. اگر حاضر باشید با شخص مورد اعتمادی ترس‌ها و نگرانی‌هایتان را در میان بگذارید خواهید توانست نقشه‌هایی فوق‌العاده برای آینده‌تان بکشید.

آذر

شما برای شروع پروژه‌ای جدید احساس آمادگی می‌کنید، ولی همیشه به پایان رساندن کارهایی که قبلاً شروع کرده‌اید از اولویت بالاتری برخوردارند، پس فعلاً دست نگه دارید. دوستانی که فکر می‌کردید می‌توانند مورد اعتماد شما قرار بگیرند باعث ناامیدی‌تان شده‌اند، اما به این داستان تنها از دید خودتان نگاه نکنید.

دی

اگر مسیرتان را عوض کرده‌اید ممکن است به مشکلاتی بربخورید، ولی این هرگز به این معنی نیست که در انتخاب هدفتان اشتباه کرده‌اید. در مکالمات خود سعی کنید منظورتان را خوب برسانید، ممکن است از حرف‌هایتان سوءبرداشت شود.

بهمن

مشکلاتی پیش رویتان هستند که برای مبارزه با آن‌ها باید در زندگی‌تان ثبات ایجاد کنید و برای رسیدن به ثبات باید ازلحاظ عاطفی احساس امنیت و راحتی کنید. چرا باید طوری زندگی کنید که مورد تأیید دیگران باشد؟ این شما هستید که دارید زندگی می‌کنید و باید با عواقب تصمیماتی که می‌گیرید روبرو شوید .

اسفند

باوجوداینکه به‌صورت ذاتی انسانی ایده‌آل‌گرا هستید، الان وقت آن رسیده است که نگرشی واقع‌بینانه به دنیای اطرافتان داشته باشید. این کار در کمال تعجب احساس راحتی و آرامش بسیاری به شما خواهد بخشید.

آشنایی با همه جواهرات بی‌بدیل ناصرالدین‌شاه

روزنامه همشهری: همه ما از کودکی تا به امروز ماکت‌های مختلفی از کره زمین دیده‌ایم؛ ماکت‌هایی با سایزهای کوچک و بزرگ که مأمور نشان دادن جای کشورهای دنیا روی کره زمین هستند. بعضی‌هایشان کاغذی‌اند، بعضی‌ها شیشه‌ای و بعضی‌های دیگر هم فلزی، اما اطلاعات همه‌شان مثل هم است و جانمایی دریاها، کوه‌ها، زیستگاه‌ها و ... روی همه آن‌ها به یک شکل است.

در این میان، اما یک کره جغرافیایی وجود دارد که هم شکلش با همه کره‌هایی که پیش‌ازاین دیده‌ایم متفاوت است، هم اطلاعات روی آن با دیگر کره‌های زمین تفاوت دارد. این کره که به «کره جواهرنشان» شهرت دارد، سال‌ها پیش به دستور ناصرالدین‌شاه قاجار ساخته شده و پر از طلا و جواهرات رنگارنگ است! روی این کره متفاوت کوه دماوند و شهر تهران با یاقوت مشخص شده و الماس نشان‌دهنده کشور ایران است. جالب این‌که علاوه بر جانمایی قاره‌ها، می‌توانید روی این کره، القاب ناصرالدین‌شاه را هم ببینید! اگر می‌خواهید بیشتر از این‌ها درباره یکی از فاخرترین و باشکوه‌ترین جواهرات شناخته شده در دنیا بدانید، این گزارش را از دست ندهید.

کره ۳۸ کیلوگرمی

خاص‌ترین، عجیب‌ترین و گران‌بهاترین کره جغرافیایی دنیا، حدود ۳۸ کیلوگرم وزن دارد و قطر آن ۶۶ سانتی‌متر است. این کره جواهرنشان درمجموع از ۳۴ کیلوگرم طلای ناب و خالص ساخته شده و روی آن ۵۱ هزار و ۳۶۶ قطعه جواهر گوناگون ازجمله زمرد، یاقوت، لعل و الماس نصب شده است. هنوز هیچ‌کس در دنیا نتوانسته قیمت این کره جغرافیایی پر از جواهر را محاسبه کند و این یادگار دوران حکومت قاجاری یکی از خاص‌ترین و منحصربه‌فردترین اشیای موجود در موزه جواهرات ملی کشورمان به‌حساب می‌آید.

ابتکار ناصرالدین‌شاه برای جواهرات پیاده

سنگ‌های قیمتی را که روی هیچ شیئی سوار نشده‌اند، اصطلاحاً «جواهرات پیاده» می‌گویند؛ یعنی این لعل‌ها، زمردها، یاقوت‌ها، فیروزه‌ها و الماس‌ها نه گردنبند هستند، نه گوشواره و دستبند و نه شانس این را پیدا کرده‌اند که در تاج پادشاهان و دیگر اشیای مهم روزگاران خود مورداستفاده قرار بگیرند. همین حالا اگر به موزه جواهرات ملی بروید، کلی از این جواهرات را می‌بینید که داخل ظرف‌های کوچک و بزرگ پشت ویترین‌ها جا خوش کرده‌اند.

این‌طور که می‌گویند این جواهرات به‌اصطلاح پیاده، در روزگار سلطنت ناصرالدین‌شاه حسابی روی اعصاب چهارمین شاه قاجار بود! برای همین دستور داد جواهرسازان ایرانی شیئی بسازند و در ساخت آن هر آنچه می‌توانند از جواهرات پیاده داخل خزانه استفاده کنند. به همین دلیل در سال ۱۲۹۱ هجری قمری گروهی از جواهرسازان ایرانی به سرپرستی زرونی ماسحیان معروف به ابراهیم زرگرباشی کار ساخت کره جواهرنشان را آغاز و در ساخت آن از بیش از ۵۱ هزار قطعه جواهر استفاده کردند.

دریاهای زمردی؛ قاره‌هایی از لعل و یاقوت

در این کره جغرافیایی که سال‌هاست در موزه جواهرات ملی نگهداری می‌شود، مانند هر کره جغرافیایی دیگر قاره‌ها، اقیانوس‌ها، دریاها و... جانمایی شده‌اند. با این تفاوت که بخش‌های مختلف کره زمین با جواهرات رنگارنگ روی کره جغرافیایی به تصویر کشیده شده‌اند! به‌عنوان‌مثال تمام آب‌های کره زمین اعم از اقیانوس‌ها، دریاها و دریاچه‌ها از زمرد ساخته شده که به گفته تاریخ‌پژوهان این امر نشان از وفور سنگ زمرد در خزانه جواهرات سلطنتی ایران دارد. علاوه بر این، خشکی‌های کره زمین که شامل قاره‌های آسیا، اروپا، آمریکا، آفریقا و اقیانوسیه می‌شود، به‌علاوه قطب جنوب با لعل و یاقوت ساخته شده است.

ضمن اینکه مرز این قاره‌ها را الماس‌ها مشخص می‌کنند! همچنین خط استوا و دایره‌البروج (دایره الماس‌نشان روی گوی) با الماس‌نشان داده‌شده است. این‌طور که گفته می‌شود فقط در ساخت همین دایره الماس‌نشان ۲۴۴ قطعه الماس به کار گرفته شده که وزن آن‌ها درمجموع بیشتر از ۵۸ قیراط است! ضمناً این نکته را هم اضافه کنیم که در کره جغرافیایی پرزرق‌وبرق ناصرالدین‌شاه، نقشه ایران، انگلیس، فرانسه، بخش‌هایی از جنوب شرق آسیا و جزیره ماداگاسکار نیز با الماس مشخص شده‌اند. بخش‌های مرکزی و جنوبی قاره آفریقا هم از یاقوت کبود ساخته شده است.

به سرزمین گنج‌های ایران دعوتیم

فعلاً که موزه‌ها به دلیل پیشگیری از خطر ابتلا به ویروس کرونا تعطیل است، اما به‌محض اینکه موزه‌ها باز شوند، همه ما به سرزمین پر از گنج موزه جواهرات ملی دعوتیم. اگر می‌خواهید از کره جواهرنشان و دیگر جواهرات ارزشمند خزانه جواهرات ملی دیدن کنید، این امکان روزهای شنبه تا سه‌شنبه از ساعت ۱۴ تا ۱۷ وجود دارد.

بهای بازدید از اشیای قیمتی خزانه جواهرات ملی ازجمله همین کره جواهرنشان، الماس دریای نور، جقه نادری، تخت طاووس، تاج پهلوی، تاج کیانی و...، فقط ۶ هزار تومان است که البته دانش‌آموزان و دانشجویان می‌توانند با ارائه کارت شناسایی از تخفیف ۵۰ درصدی هم بهره‌مند شوند. اگر قصد کرده‌اید که بعد از پایان کرونا سری به موزه جواهرات ملی بزنید، بد نیست بدانید این موزه در میدان امام خمینی (ره)، خیابان فردوسی، نرسیده به چهارراه استانبول، نبش کوچه بانک مرکزی و در ساختمان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قرار دارد. شماره‌های ۶۴۴۶۳۰۳۰ و ۶۴۴۶۳۷۹۹ هم پاسخگوی سؤالاتتان هستند.

قدیمی‌ترین عکس از کره جواهرنشان

از کره جواهرنشان تا دلتان بخواهد عکس و فیلم وجود دارد؛ عکس و فیلم‌هایی که با مشاهده دقیق آن‌ها می‌توانید تمام جزئیات کار شده روی این کره جغرافیایی پرزرق‌وبرق را ببینید؛ اما یکی از جذاب‌ترین عکس‌های کره جواهرنشان، عکس سیاه‌وسفیدی است که ناصرالدین‌شاه کنار کره جواهرنشانش ایستاده و با آن عکس یادگاری می‌اندازد. این عکس قدیمی‌ترین عکس از کره جغرافیایی پر از طلا و جواهر است که قدمتش به حدود ۱۴۰ سال پیش می‌رسد.

کره مبارکه طلای جواهرنشان، کتاب شد

شاید برایتان جالب باشد بدانید کره جواهرنشان به‌قدری دارای اهمیت است که سال ۱۳۹۶ یکی از اعضای هیئت‌علمی گروه تاریخ دانشگاه اصفهان یک کتاب کامل و جامع درباره آن نوشته است. دکتر سید مسعود سید بنکدار درباره نام‌گذاری این کتاب که اسفندماه سال ۹۵ توسط حسن روحانی، رئیس‌جمهور، رونمایی شد و بهار سال بعد توسط بانک مرکزی انتشار یافت، می‌گوید: «نام این کتاب را «کره مبارکه طلای جواهرنشان» گذاشتم؛ چراکه این اصطلاح متداول دوره ناصری برای فاخرترین و باشکوه‌ترین کره جواهرنشان شناخته شده در جهان بود؛ کره‌ای که حاصل تشریک‌مساعی فرهیختگان و نخبگان علمی و فرهنگی عصر ناصری است.» این کتاب نفیس که سال ۱۳۹۷ از سوی بانک مرکزی به کتابخانه آستان قدس رضوی اهدا شد، درواقع شرح مفصل و دقیق جواهرات به‌کاررفته در کره جواهرنشان است.

به نام شاه قاجار!

اگرچه این کره جغرافیایی خیلی به جانمایی کشورهای مختلف نپرداخته و از این بابت نمی‌توان جای کشورها را به‌راحتی روی آن پیدا کرد، اما کره جواهرنشان یک فرق اساسی با همه کره‌های دنیا دارد و آن‌هم این است که به نام شاه قاجار سند خورده! اگر کمی روی این کره پر از جواهر دقیق شوید، می‌توانید القاب و عناوین منبت‌کاری شده ناصرالدین‌شاه را در جای‌جای این کره ببینید.

خواندنی

داستان تومان، ریال و قران در تاریخ کشورمان

در این گزارش به دنبال فایده و ضرر حذف ۴ صفر از پول نباشید، داستان جذاب‌تری برایتان تدارک دیده‌ایم. بالاخره صبح دیروز لایحه حذف چهار صفر از پول ملی و تعیین «تومان» به‌عنوان واحد پول ملی، به تصویب مجلس رسید و بعد از ۸۸ سال دوباره تومان پول رسمی کشور شد. روزنامه خراسان: البته از همان ۸۸ سال پیش هم که ریال واحد پول رسمی کشور شد جایگاهی بین مردم پیدا نکرد و در حساب‌وکتاب مردم کشورمان وارد نشد و تومان جایگاه اصلی را داشت. امروز باهم مروری خواهیم داشت به داستان تومان، ریال و قران در تاریخ دور و گذشته کشورمان.

یادگار دوران پرتغالی‌ها

اول فروردین سال ۱۳۱۱ بود که پهلوی اول «ریال» را به‌عنوان واحد پول ملی ایران انتخاب کرد، اما چرا «ریال»؟ ماجرا به ۵۰۰ سال پیش برمی‌گردد یعنی زمانی که پرتغالی‌ها برای خودشان ابرقدرتی بودند و اقتصاد جهانی را در دست داشتند. در آن دوران خلیج‌فارس هم مثل خیلی از دیگر نقاط جهان به اشغال پرتغالی‌ها درآمده بود. البته آن‌ها بعد از حدود ۱۱۰ سال حضور در خلیج‌فارس، از جنوب کشورمان به کمک انگلیسی‌ها که نقشه اشغال ایران را کشیده بودند، اخراج شدند؛ یعنی ۴۰۰ سال پیش درست زمانی که شاه‌عباس زمام کشور را در دست داشت. متأسفانه انگلیسی‌ها هم صدها سال کشورمان را غارت کردند. حتماً الان این سؤال برایتان به وجود آمده که خب ریال کجای این قصه قرار دارد. عجله نکنید ریال در اصل فارسی شده رئال است که معنی‌اش می‌شود «سلطنتی». رئال واحد پول کشورهای اسپانیا و پرتغال است. آن‌ها هر کشوری را که اشغال می‌کردند این واحد پولی را هم برای آن‌ها به یادگار می‌گذاشتند. به‌هرحال پرتغالی‌ها رفتند، اما ریال را در کشورمان به یادگار گذاشتند. البته تنها ایران نیست که واحد پولی‌اش ریال است بلکه اگر دقت کنید چند کشور دیگر هم در حاشیه خلیج‌فارس از واحد پولی ریال استفاده می‌کنند، مثل عربستان، قطر، عمان و یمن و حتی برزیل هم واحد پولشان ریال است. هیچ‌وقت برایتان سؤال پیش نیامده بود که چرا واحد پول ایران و عربستان یکی است؟ بااین‌حال ریال هیچ‌وقت در زبان روزمره مردم به کار نرفت و بالاخره مانند پرتغالی‌ها، در حال اخراج از تاریخ کشورمان است و دوباره تومان به جایگاه خودش برمی‌گردد.

رد پای مغول‌ها

ماجرای «تومان»، اما به دوران اشغال ایران توسط مغول‌ها برمی‌گردد. مغول‌ها به هر ۱۰ هزار سرباز می‌گفتند تومان. فرمانده این ۱۰ هزار سرباز هم می‌شد، امیر تومان. بعد از اشغال ایران توسط آن‌ها، تومان وارد بازار معاملات ایران شد. در آن دوران هر تومان معادل ۱۰ هزار دینار بود البته تومان واحد پول نبود بلکه یک واحد محاسباتی برای پول بود. مثلاً ما پول یک‌میلیونی نداریم، ولی برای شمارش یک میلیون استفاده می‌کنیم. آقا محمدخان قاجار اولین کسی بود که سکه‌های طلایی با عنوان تومان را به‌صورت رسمی در کشور رواج داد. سکه‌هایی با وزن‌های ۴، ۸ و ۱۶ گرم که به ترتیب نیم، یک و دوتومانی بودند.

نخستین اسکناس‌های رایج با واحد تومان هم در زمان ناصرالدین‌شاه و توسط بانک ایران در سال ۱۳۰۹ طراحی و چاپ شدند. این اسکناس‌ها با واحد پول تومان منتشر شدند و شامل اسکناس‌های یک، ۲، ۳، ۵، ۱۰، ۲۰، ۲۵، ۵۰، ۱۰۰ و ۵۰۰ تومانی بودند. نکته جالب این‌که حکومت ملی آذربایجان هم در سال ۱۳۱۴ به رهبری جعفر پیشه‌وری اسکناس یک تومنی، پنج تومنی، ۱۰ تومنی و ۵۰ تومنی داشتند. البته نوشتار تومان در این اسکناس‌های حکومت آذربایجان به تومن تغییر کرد. حالا طبق قانونی که به پیشنهاد دولت و توسط مجلس تصویب شد، دوباره سکه‌ها و اسکناس‌های تومانی رواج پیدا می‌کند و دوران ۸۸ ساله ریال هم به انتها می‌رسد. از این به بعد باید به‌جای ۱۰ هزار ریال بگوییم یک تومان؛ اما برای واحد کمتر تومان باید چه کرد؟ با توجه به ماده یک لایحه تصویبی، هر تومان معادل ۱۰۰ قران می‌شود که خودش حکایتی جدا دارد.

حکایت «قرون»

قران یا همان قرون خودمان از دوره ناصرالدین‌شاه رواج پیدا کرد. محمد نوبخت در وبلاگش مدعی است، داستان «قرون» به این بیت از حافظ برمی‌گردد که می‌گوید: «ساقیا می‌ده که رندی‌های حافظ فهم کرد/آصف صاحب‌قِرانِ جرم بخش عیب پوش». او در این مقالهَ تاریخی خود می‌نویسد: تمام این اتفاق به تفأل ناصرالدین‌شاه به دیوان حافظ و تعلق‌خاطر وافر او برمی‌گردد.

او شبی به این بیت از حضرت حافظ رسیده و بعدازآن خودش را «سلطان صاحب‌قِران» و پول مُلک خود را «قِران» نامید.» البته فرهمند علیپور هم در استوری اینستاگرامش نوشت: در گذشته در کشور ما یک قرن ۱۰۰ سال نبود و هر ۸۰ سال را یک قرن می‌گفتند و نصف آن را هم قران می‌گفتند. شاهی را هم که ۳۰ سال حکومت کرده باشد، صاحب یک قران حساب می‌کردند. ناصرالدین‌شاه هم در سی‌امین سال حکومتش سکه یک قرانی را منتشر و خودش را صاحب قران معرفی کرد و کاخ جهان نمای نیاوران را هم کاخ صاحب قرانیه نامید.

عکس‌های روز:

عکس‌هایی که جایزه‌های جهانی را درو کرد